

Príprava nového centra mesta, pohľad do histórie - 3.

Príprava nového centra mesta sa začala spolu s výstavbou betónového cestného mosta vypísaním súťaže na riešenie jeho predpolí. Súťaž vypísal odbor výstavby KNV v Bratislave z poverenia Rady KNV a po prejednaní s prípravným výborom Zväzu architektov na Slovensku zo dňa 6.6.1956. V rámci návrhu mali súťažiaci vyriešiť situovanie objektov centrálnej mestskej vybavenosti a vytvoriť nový centrálny zhromažďovací priestor – nové námestie.

Výhradne na námestí mala byť situovaná administratívna budova ONV a obchodný dom. Ďalej mali byť na ľavobrežnom predmostí navrhnuté priestory tržnice, domu osvetly, divadlo, knižnica, hotel s kaviarňou a ďalšie objekty občianskej vybavenosti.

Súťažné podmienky jednoznačne vymedzili priestor nového centra s námestím do tesného susedstva historického jadra mesta. Svojim situovaním boli novonavrhované priestory fixované do dnešných dní. Svojim fixovaním do tohto priestoru zrealizované objekty zároveň ničia predpolie historického jadra. Najviac boli zasiahnuté objekty v priestoroch bývalého barbakánu, na Štúrovom námestí, bloky budov v okolí Hviezdoslavovej a Vajanského ulice. Úplne zmizol Ľudový hájnik.

Riešené územie dnes.

Oprávnene možno konštatovať, že tento hrubý zásah do historickej zástavby bol navrhnutý bez hlbšieho pamiatkarského prieskumu riešeného územia. Neujasnenosť pamiatkových záujmov na tomto území a neschopnosť Pamiatkovej správy obhájiť pamiatkové záujmy dokumentujú aj neustále sa meniace vyjadrenia pamiatkových orgánov počas rokov územníckej prípravy.

Na obranu pamiatkových orgánov treba povedať, že budovanie nového námestia práve v tejto lokalite bolo predovšetkým politickým rozhodnutím. A proti týmto rozhodnutiam sa v päťdesiatich rokoch len málokto odvážil postaviť.

Súťažné podmienky a smernice obsahujúce programové požiadavky a výhľady pre urbanisticko-architektonické riešenie stredu mesta, spracované Odborom výstavby KNV, neumožnili získať väčší počet rôznych názorov na situovanie nového centrum. Napriek tomu sa

závery súťaže prijali pre ďalšie obdobie ako záväzné.

S odstupom času možno konštatovať, že by bolo rozumnejšie vypísať vyhľadávaciu súťaž na nové centrum a získať tým viac variabilnejších návrhov. Nemožno pochybovať o tom, že by mohli vzniknúť aj kvalitnejšie návrhy, citlivejšie rešpektujúce jadro mesta a jeho predpolie.

Organické prepojenie starého a nového námestia je najzložitejším a doposiaľ nevyjasneným problémom tohto územia. Pokiaľ plocha námestia s kultúrnym domom (ODA), hotelom (Laugarício) a obchodným domom (PRIOR) sa s určitými korekciami udržala od súťaže z roku 1956 až doposiaľ, názory na prepojenie starého a nového centra sa postupne menili.

Žiaľ, výkresovú dokumentáciu z prvej súťaže, ktorá zafixovala princípy riešenia nového centra mesta Trenčín sa mi v mestskom archíve nepodarilo nájsť. Ako to asi vyzeralo si môžeme predstaviť len z nasledujúcich materiálov, ktoré z tejto súťaže vychádzali, ňou dané zásady riešenia rozvádzali a postupne korigovali.

V ďalšom pokračovaníach tohto príspevku sa budem venovať konkrétnym návrhom na riešenie nového mestského centra a niektorých jeho objektov.

Autor: **Aka.arch.Ing. Igor Mrva**

Pridané: 01.12.2013